

ที่ นข ๐๐๑๙/ว ๑๑๕๑๗

ศาลากลางจังหวัดฉะเชิงเทรา
ถนนเรืองวุฒิ นข ๒๕๐๐๐

๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๖

เรื่อง การตรวจสอบข้อมูลชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

เรียน นายอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. ทะเบียนชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ประเภทหมวดหมู่ความโดดเด่นของชุมชนฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แนวทางและตัวอย่างการกรอกแบบฟอร์มการจัดหมวดหมู่ฯ	จำนวน ๑ ฉบับ
	๔. แบบฟอร์มการจัดหมวดหมู่ความโดดเด่นของชุมชนท่องเที่ยวฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๕. สรุปผลการตรวจสอบข้อมูลชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี	จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมการพัฒนาชุมชน แจ้งการดำเนินการโครงการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและลดความเหลื่อมล้ำของสังคม โดยการใช้เสน่ห์และภูมิปัญญาท้องถิ่น พัฒนาเป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวและสินค้าอัตลักษณ์ชุมชน ซึ่งปัจจุบันภายหลังจากสถานการณ์ โรคติดเชื้อไวรัส โควิด-๒๐๑๙ (โควิด-19) คลี่คลาย แนวโน้มของนักท่องเที่ยวมีการปรับเปลี่ยนเป็นการท่องเที่ยวเฉพาะด้าน ที่ตนเองสนใจและเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเอง (Free Individual Traveler : F.I.T) เพิ่มมากขึ้น และจัดทำ ข้อมูลสารสนเทศชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ให้เป็นปัจจุบันสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว และเกิดประโยชน์กับชุมชนมากที่สุด

เพื่อให้การดำเนินงานตามโครงการดังกล่าว เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงขอให้อำเภอได้โปรดมอบหมายสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอดำเนินการ ดังนี้

๑. ตรวจสอบการขับเคลื่อนชุมชนและจัดประเภทหมวดหมู่ความโดดเด่นของชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี เป็นปัจจุบันสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและเกิดประโยชน์กับชุมชนมากที่สุด จำนวน ๓๘ ชุมชน

๒. รายงานผลการตรวจสอบประเภทชุมชนท่องเที่ยว (A,B,C,D) และประเภทหมวดหมู่ความโดดเด่น ของชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ให้จังหวัดทราบ ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cd8rew@gmail.com และจัดทำ หนังสือพร้อมลงชื่อผู้รายงานฯ ให้จังหวัดทราบ ภายในวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายปณณรต์ ถ้ามแซก)

นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการพิเศษ รักษาราชการแทน
พัฒนาการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน
โทร. ๐ ๓๘๕๑ ๑๒๓๙
โทรสาร ๐ ๓๘๕๑ ๑๒๓๙

ทะเบียนชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี							ประเภท ชุมชน ท่องเที่ยว (A,B,C,D)
ที่	ภาค	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่	ชื่อบ้าน	
ที่	ภาค	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่	ชื่อบ้าน	ประเภท
๑	กลาง	ฉะเชิงเทรา	เมือง	บางดินเปิด	๙	ชุมชนวัดเขนด่ปอล	D
๒	กลาง	ฉะเชิงเทรา	เมือง	บางเคย	๗	คลองแขวงกลั่น	D
๓	กลาง	ฉะเชิงเทรา	เมือง	บางพระ	๒	ทำอิฐ	B
๔	กลาง	ฉะเชิงเทรา	เมือง	คลองนครเนื่องเขต	๙	คลองนครเนื่องเขต	D
๕	กลาง	ฉะเชิงเทรา	บางคล้า	บางคล้า	-	ทต.บางคล้า	C
๖	กลาง	ฉะเชิงเทรา	บางคล้า	บางสวน	๑	ตลาดใหม่	D
๗	กลาง	ฉะเชิงเทรา	บางคล้า	เสม็ดใต้	๔	สนามช้าง	D
๘	กลาง	ฉะเชิงเทรา	บางคล้า	สาวชะโงก	๑	สาวชะโงก	D
๙	กลาง	ฉะเชิงเทรา	บางน้ำเปรี้ยว	โพรงอากาศ	๙	คลองขุดตาสี	B
๑๐	กลาง	ฉะเชิงเทรา	บางน้ำเปรี้ยว	โพรงอากาศ	๑๑	คลองบ้านใหม่	D
๑๑	กลาง	ฉะเชิงเทรา	บางน้ำเปรี้ยว	โพรงอากาศ	๑๓	คลองบ้านใหม่	D
๑๒	กลาง	ฉะเชิงเทรา	บางปะกง	สองคลอง	๖	สองคลอง	C
๑๓	กลาง	ฉะเชิงเทรา	บางปะกง	บางวัว	๒	หลังสวน	C
๑๔	กลาง	ฉะเชิงเทรา	บางปะกง	บางปะกง	๒	บ้านบน	C
๑๕	กลาง	ฉะเชิงเทรา	บ้านโพธิ์	ท่าพลับ	๑	ท่าพลับ	A
๑๖	กลาง	ฉะเชิงเทรา	บ้านโพธิ์	หนองบัว	๓	คอนสินท์	C
๑๗	กลาง	ฉะเชิงเทรา	พนมสารคาม	ท่าถ่าน	๓	โคกหัวข้าว	B
๑๘	กลาง	ฉะเชิงเทรา	พนมสารคาม	เขาคินซ้อน	๒	เขาคินซ้อน	C
๑๙	กลาง	ฉะเชิงเทรา	พนมสารคาม	บ้านช่อง	๓	หนองหัว	C
๒๐	กลาง	ฉะเชิงเทรา	สนามชัยเขต	ลาดกระทิง	๑	ห้วยหิน	C
๒๑	กลาง	ฉะเชิงเทรา	สนามชัยเขต	ลาดกระทิง	๒	ห้วยน้ำทรัพย์	B
๒๒	กลาง	ฉะเชิงเทรา	สนามชัยเขต	คูยายหมี	๖	ยางแดง	C
๒๓	กลาง	ฉะเชิงเทรา	แปลงยาว	วังเย็น	๑๐	บ้านโคกแก้ววงพระจันทร์	D
๒๔	กลาง	ฉะเชิงเทรา	แปลงยาว	วังเย็น	๖	บ้านหนองปรือไม้แก้ว	D
๒๕	กลาง	ฉะเชิงเทรา	ราชสาส์น	เมืองใหม่	๘	บางพุทรา	C
๒๖	กลาง	ฉะเชิงเทรา	ราชสาส์น	บางคา	๓๔	เตาอิฐ	D
๒๗	กลาง	ฉะเชิงเทรา	ราชสาส์น	บางคา	๓๕	คอนทอง	D
๒๘	กลาง	ฉะเชิงเทรา	ราชสาส์น	ดงน้อย	๓	หมู่ไข่	D
๒๙	กลาง	ฉะเชิงเทรา	ท่าตะเกียบ	ท่าตะเกียบ	๓	ทุ่งยายชี	D
๓๐	กลาง	ฉะเชิงเทรา	ท่าตะเกียบ	ท่าตะเกียบ	๒๐	เนินน้อย	B
๓๑	กลาง	ฉะเชิงเทรา	ท่าตะเกียบ	คลองตะเกรา	๑๒	ทุ่งสาย	D
๓๒	กลาง	ฉะเชิงเทรา	ท่าตะเกียบ	คลองตะเกรา	๑๓	เกาะกระทิง	D
๓๓	กลาง	ฉะเชิงเทรา	ท่าตะเกียบ	คลองตะเกรา	๒๕	สามพราน	D
๓๔	กลาง	ฉะเชิงเทรา	คลองเขื่อน	คลองเขื่อน	๓	คลองเขื่อน	B

ทะเบียนชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี							ประเภท ชุมชน ท่องเที่ยว (A,B,C,D)
ที่	ภาค	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่	ชื่อบ้าน	
ที่	ภาค	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่	ชื่อบ้าน	ประเภท
๓๕	กลาง	ฉะเชิงเทรา	คลองเขื่อน	คลองเขื่อน	๔	หัวลำพู	B
๓๖	กลาง	ฉะเชิงเทรา	คลองเขื่อน	คลองเขื่อน	๕	วังควาย	C
๓๗	กลาง	ฉะเชิงเทรา	คลองเขื่อน	บางตลาด	๗	คู้งกร่าง	C
๓๘	กลาง	ฉะเชิงเทรา	คลองเขื่อน	บางตลาด	๑	บางค่างคว	B

ประเภทหมวดหมู่ความโดดเด่นของชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

ที่	ความโดดเด่น	คำอธิบาย
๑๒	การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (sports tourism)	เป็นชุมชนที่มีกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวในชุมชนที่โดดเด่นด้านกีฬาตามความถนัดความสนใจ ในประเภทกีฬา เช่น การวิ่ง การปั่นจักรยาน การเล่นกอล์ฟ การดำน้ำดูปะการัง เป็นต้น ให้ได้รับความเพลิดเพลินความสนุกสนานตื่นเต้น ได้รับประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น มีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้น มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง อีกทั้งมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวอีกด้วย เช่น การร่วมออกกำลังการเดินวิ่งตามโครงการต่างๆ ก็ช่วยส่งเสริมให้ผู้เดินทางไปเที่ยว มีสุขภาพแข็งแรง อีกทั้งยังช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ กระจายรายได้ให้ท้องถิ่นนั้นๆด้วย ยกตัวอย่างเช่น หัวหินมาราธอน, พัทยามาราธอน เป็นต้น
๑๓	การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์และฟาร์มสเตย์ (home stay & farm stay)	เป็นชุมชนที่มีโฮมสเตย์รองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มที่ต้องการใช้ชีวิตใกล้ชิดกับครอบครัว ในท้องถิ่นที่ไปเยือนเพื่อการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้รับประสบการณ์ในชีวิตเพิ่มขึ้น โดยมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นการจัดการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่นให้มีความยั่งยืนและมั่นคง ยกตัวอย่างเช่น การไปเที่ยวนอนพักค้างแรมโฮมสเตย์ในโคก หนอง นา เป็นต้น
๑๔	การท่องเที่ยวทางดาราศาสตร์ (Astrological tourism)	เป็นชุมชนที่เหมาะสมกับการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการไปชม ปรากฏการณ์ทางดาราศาสตร์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวาระเช่น สุริยุปราคา ฝนดาวตก จันทรุปราคา และการดูดาวจรัสที่ปรากฏในท้องฟ้าแต่ละเดือน เพื่อการเรียนรู้ระบบสุริยจักรวาล มีความรู้ความประทับใจ ความทรงจำและประสบการณ์เพิ่มขึ้น บนพื้นฐานการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ มีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการร่วมกันอย่างยั่งยืน
๑๕	การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ (Wellness a Gift from Pandemic)	เป็นชุมชนที่มีแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ อาทิ ทำกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ การบำบัดรักษาฟื้นฟูสุขภาพ การออกกำลังกายอย่างถูกวิธี การฝึกปฏิบัติสมาธิ ตลอดจนการตรวจร่างกาย และอื่น ๆ โดยเป็นการท่องเที่ยวที่มีจิตสำนึกต่อการส่งเสริมและรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ปรับสภาพจิตใจและร่างกายให้สมดุล แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ให้คุณนักรับลมเย็น ๆ ชมวิวสวย ๆ สูดโอโซนให้เต็มปอด ช่วยผ่อนคลายสมองและยังทำให้จิตใจแจ่มใส
๑๖	การท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนา (Edu-meditation tourism)	เป็นชุมชนที่มีแหล่งทัศนศึกษาในชุมชนแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากปรัชญาทางศาสนา ทาความรู้ ัจธรรมแห่งชีวิตมีการฝึกทำสมาธิเพื่อให้มีประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น มีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้นมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวบางกลุ่มมุ่งการเรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย เช่น การทำอาหารไทย การนวดแผนไทย รำไทย มวยไทย การช่างและงานศิลปหัตถกรรมไทย รวมถึงการบังคับช้างและเป็นควาญช้าง เป็นต้น
๑๗	การท่องเที่ยวเพื่อศึกษากลุ่มชาติพันธุ์ (Ethnic tourism)	เป็นชุมชนท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่วัฒนธรรมของชาวบ้าน วัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยหรือชนเผ่าต่าง ๆ เช่น หมู่บ้านชาวไทยโซ่ง หมู่บ้านผู้ไทย หมู่บ้านยาวกวย หมู่บ้านยาวกะเหรี่ยง หมู่บ้านชาวจีนฮ้อ เป็นต้น เพื่อมีประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้นมีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้นมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน
๑๘	การท่องเที่ยวพำนักระยะยาว (Long stay)	เป็นชุมชนที่มีความพร้อมกลุ่มผู้ใช้ชีวิตในบั้นปลายหลังเกษียณอายุจากการทำงานที่ต้องการมาใช้ชีวิตต่างแดนเป็นหลัก เพื่อเพิ่มปัจจัยที่ห้าของชีวิตคือ การท่องเที่ยว โดยเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศเฉลี่ย ๓ - ๔ ครั้งต่อปี คราวละนาน ๆ อย่างน้อย ๑ เดือน
๑๙	การท่องเที่ยวเพื่อการประชุม (MICE หมายถึง M=meeting/I= incentive/ C=conference / E=exhibition)	เป็นชุมชนที่มีความพร้อมในการจัดนำเที่ยวให้แก่กลุ่มลูกค้าของผู้ที่จัดประชุม มีรายการจัดนำเที่ยวก่อนการประชุม (pre-tour) และการจัดรายการนำเที่ยวหลังการประชุม (post-tour) โดยการจัดรายการท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อบริการให้กับผู้เข้าร่วมประชุมโดยตรง หรือสำหรับผู้ที่ร่วมเดินทางกับผู้ประชุม (สามีหรือภรรยา) อาจเป็นรายการท่องเที่ยววันเดียว หรือรายการเที่ยวพักค้างแรม ๒ - ๔ วัน โดยคิดราคาแบบเหมารวมค่าอาหารและบริการท่องเที่ยว
๒๐	การท่องเที่ยวเชิงอาหาร (Gastronomy Tourism)	เป็นชุมชนที่มีความโดดเด่นด้านอาหาร เป็นแหล่งผลิตอาหาร เทศกาลอาหาร ร้านอาหาร และการเรียนรู้ประสบการณ์ทางด้านอาหารในการชิมอาหารและ เครื่องดื่มผสมผสานการเชื่อมโยงวัฒนธรรมกับประวัติศาสตร์ เมนูอาหารพื้นถิ่น ที่สามารถหาทานได้เฉพาะถิ่น หรือเป็นเมนูที่เป็นที่รู้จักในหมู่นักชิม
๒๑	การท่องเที่ยวประเภทชายหาด (Beach Attraction)	เป็นชุมชนที่มีชายหาดเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความเพลิดเพลินและันทนาการในรูปแบบที่ใกล้ชิดกับธรรมชาติและอาจเสริมกิจกรรมเพื่อการศึกษาหาความรู้เข้าไปด้วย ซึ่งกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นบริเวณชายหาด ได้แก่ การเล่นน้ำ การอาบแดด กีฬาทางน้ำ การนั่งพักผ่อน รับประทานอาหาร เป็นต้น
๒๒	การท่องเที่ยวประเภทน้ำตก (Waterfall Attraction)	เป็นชุมชนที่มีน้ำตกเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือนในชุมชน เป็นน้ำตกที่มีตำนานและน้ำที่เย็นชมอาจเสริมกิจกรรมเพื่อการศึกษาหาความรู้ เข้าไปด้วย เช่น การเล่นน้ำตก การนั่งพักผ่อน รับประทานอาหาร การเดินสำรวจน้ำตก การส่องนกการดูนก และการตกปลา เป็นต้น
๒๓	การท่องเที่ยวฮาลาล (Halal Tourism)	เป็นชุมชนมุสลิม ที่มีวิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรมด้านต่าง ๆ ที่ถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม ทั้งการรับประทานอาหาร พิธีกรรม ที่พัก ผลิตภัณฑ์ประเภทเสื้อผ้า สบา และมัดคุเทศก์ ที่พร้อมรองรับนักท่องเที่ยวชาวมุสลิม
๒๔	การท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณ (Spiritual Tourism)	เป็นชุมชนที่มีการแสวงบุญ เยี่ยมชมวัด มีสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่นักท่องเที่ยวนิยมมากราบไหว้บูชา เช่น วัด โบสถ์ มัสยิด ศาลเจ้าและเทวสถาน รูปจำลองสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เครื่องรางของขลังดี และพิธีกรรม

ประเภทหมวดหมู่ความโดดเด่นของชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

ที่	ความโดดเด่น	คำอธิบาย
๑	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Eco-tourism)	เป็นชุมชนที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ มีการบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศ มีการจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน
๒	การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism)	เป็นชุมชนที่มีกิจกรรมโดดเด่นที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ศิลปกรรมทางวัฒนธรรม หรือ คุณลักษณะพิเศษของพื้นที่นั้น และนำมาซึ่งความเชื่อมโยงผู้คนซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่และเป็นผู้รังสรรค์วัฒนธรรมที่มีชีวิตนั้น
๓	การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ (historical tourism)	เป็นชุมชนที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดี และประวัติศาสตร์ ในชุมชนฯ ที่มีชื่อเสียงโดดเด่น เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยว ยกตัวอย่างเช่น อุทยานประวัติศาสตร์, วัดวาอารามที่สร้างตั้งแต่ยุคโบราณมากกว่า ๑๐๐ ปี เป็นต้น
๔	การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (Natural Attraction)	เป็นชุมชนที่มีทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยว เป็นความงดงามตามสภาพธรรมชาติ มีความแปลกตาของสภาพธรรมชาติ สัตว์หายากที่หายากหรือหายากและเป็นเอกลักษณ์หรือเป็นสัญลักษณ์ ของท้องถิ่น สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษ (Special Environmental Features) หรือสภาพแวดล้อมที่มีคุณค่าทางวิชาการก็ได้ เช่น แพะเมืองผี หินสามวาฬ เป็นต้น
๕	การท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ (Recreational Attraction)	เป็นชุมชนที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อการพักผ่อนและเสริมสร้างสุขภาพ ให้มีความสุข สนุกสนาน รื่นรมย์ บันเทิง และการศึกษาหาความรู้ แต่ไม่มีความสำคัญในแง่ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม แต่มีลักษณะเป็นแหล่งท่องเที่ยวร่วมสมัย ตัวอย่างเช่น สวนสัตว์ สวนน้ำ และสวนสาธารณะลักษณะพิเศษ และสนามกีฬา เป็นต้น
๖	การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประเพณี (cultural and traditional tourism)	เป็นชุมชนที่นักท่องเที่ยว สามารถร่วมชมงานประเพณีต่าง ๆ ที่ชาวบ้านในท้องถิ่นนั้น ๆ จัดขึ้น ได้รับความเพลิดเพลิน ตื่นเต้นใจในสุนทรีย์ศิลปะเพื่อศึกษาความเชื่อ การยอมรับนับถือ การเคารพพิธีกรรมต่าง ๆ และได้รับความรู้ความเข้าใจต่อสภาพสังคมและวัฒนธรรม มีประสบการณ์ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบและมีจิตสำนึกต่อการรักษา สภาพแวดล้อมและมรดกทางวัฒนธรรม โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยว ยกตัวอย่างเช่น การเที่ยวชมงานประเพณีแห่เทียนพรรษา ,ประเพณีงานลอยกระทง,ประเพณีวันไหลสงกรานต์ เป็นต้น
๗	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro tourism)	เป็นชุมชนที่มีพื้นที่ โคนง นา ไร่ ไร่โคก ไร่สวน เกษตร วนเกษตร สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์และเลี้ยงสัตว์เพื่อชื่นชม ความสวยงาม ความสำเร็จและเพลิดเพลินในสวนเกษตร รวมทั้งให้ผู้ที่ได้เดินทางไปได้รับความรู้ ได้ประสบการณ์ใหม่ บนพื้นฐานความรับผิดชอบ มีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมของสถานที่แห่งนั้น และช่วยยกระดับให้กรการทำเกษตร ด้วยตัวเองอีกด้วย ยกตัวอย่างเช่น เที่ยวชมโครงการขังห้วยมันตามพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี,โครงการหลวงคอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น
๘	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล (Marine ecotourism)	เป็นชุมชนที่แหล่งธรรมชาติทางทะเลที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศทางทะเล โดยมีการบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้ การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืนต่อไป ยกตัวอย่างเช่น เส้นทางศึกษาป่าชายเลนและสัตว์น้ำทางทะเลที่ศูนย์พัฒนาอ่าวคู่งกระเบน จ.จังหวัดบุรี, เส้นทางศึกษาธรรมชาติเขาแหลมหญ้า จังหวัดระยอง, เส้นทางศึกษาธรรมชาติโครงการปลูกป่าชายเลนตามแนวชายฝั่ง ก็เป็นหนึ่งในที่ช่วยเสริมสร้างให้คนมีจิตสำนึกและรักษาระบบนิเวศทางทะเล
๙	การท่องเที่ยววิถีชีวิตในชนบท (rural tourism / village tourism)	เป็นชุมชนที่มีวิถีชีวิต และผลงานสร้างสรรค์ที่มีเอกลักษณ์พิเศษ มีความโดดเด่นเพื่อความเพลิดเพลินได้ความรู้คู่ผลงานสร้างสรรค์และภูมิปัญญาพื้นบ้าน มีความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น บนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อและมีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและคุณค่าของสภาพแวดล้อม โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว ยกตัวอย่างเช่น การเที่ยวหมู่บ้านชาวไทยภูเขาเผ่าต่างๆทางเหนือของไทย, การเที่ยวชมวิถีชีวิตชุมชนชาวกูไท ในจังหวัดนครพนม เป็นต้น
๑๐	การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health tourism)	เป็นชุมชนที่มีแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรม เพื่อการพักผ่อนและเรียนรู้วิธีการรักษาสุขภาพกายใจได้รับความเพลิดเพลิน และสุนทรีย์ภาพ มีความรู้ต่อการรักษาคุณค่า และคุณภาพชีวิตที่ดี มีจิตสำนึก ต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยประชาชนในท้องถิ่น มีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน อนึ่ง การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพนี้บางแห่งอาจจัดรูปแบบเป็นการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพและความงามได้อีกด้วย (health beauty and spa)ยกตัวอย่างเช่น เที่ยวบ่อน้ำพุร้อน เพื่อบำบัดร่างกาย,การเที่ยวทะเล นอนอาบแดด นวดตัว ทำสปา,การเที่ยวชมป่า เพื่อรับอากาศอันบริสุทธิ์ ก็เป็นการพักผ่อนเพื่อรักษาสุขภาพกายและใจด้วยเช่นกัน
๑๑	การท่องเที่ยวแบบผจญภัย (adventure travel)	เป็นชุมชนที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษ ที่นักท่องเที่ยวได้เดินทางไปเที่ยวแล้ว ได้รับความสนุกสนาน ความตื่นเต้น หวาดเสียว ผจญภัย มีความทรงจำดี และมี ความปลอดภัย และได้ประสบการณ์ใหม่ๆจากการท่องเที่ยวประเภทนี้ ยกตัวอย่างเช่น การบินหน้าผา,การเดินป่า,การล่องแก่งไปตามลำแม่น้ำ,การเดินชมลำห้วยกอกหินย้อย, การล่องลำน้ำต่างๆ เป็นต้น

ประเภทหมวดหมู่ความโดดเด่นของชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

ที่	ความโดดเด่น	คำอธิบาย
๒๕	แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทถ้ำ (Cave Attraction)	เป็นชุมชนที่มีถ้ำเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวที่มาเยือนในชุมชน สร้างความเพลิดเพลินและนันทนาการในรูปแบบที่ใกล้ชิดกับ ธรรมชาติและอาจเสริมกิจกรรมเพื่อการศึกษาหาความรู้เข้าไปด้วย ซึ่งกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ ได้แก่ การเข้าชมบรรยากาศและหินงอกหินย้อยภายในถ้ำ การศึกษาด้านโบราณคดีของมนุษย์ยุคต่าง ๆ ที่เคยอาศัยในถ้ำ การนมัสการพระพุทธรูป การให้อาหารสัตว์ การปิกนิกและรับประทานอาหาร เป็นต้น
๒๖	แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภท เกาะ (Island Attraction)	เป็นชุมชนมีเกาะ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม อยู่ในอาณาเขตชุมชน มีความโดดเด่น ดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวชมธรรมชาติและทำกิจกรรมบนเกาะได้ เช่น กิจกรรมทางน้ำ เช่น การขี่เจตสกี การดำน้ำ เป็นต้น
๒๗	แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง (Rapids Attraction)	เป็นชุมชนที่มีแก่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือน และมีวัตถุประสงค์เพื่อความเพลิดเพลินและนันทนาการในรูปแบบที่ใกล้ชิดกับ ธรรมชาติ โดยมีกิจกรรมการท่องเที่ยวหลัก ได้แก่ การล่องแก่ง การพายเรือ การพักผ่อน และการเดินป่า ซึ่งอาจเสริมกิจกรรมเพื่อการศึกษาธรรมชาติเข้าไปด้วย ได้แก่ การดูนก การสำรวจธรรมชาติ การศึกษาพันธุ์พืชต่างๆ เป็นต้น

แนวทางและตัวอย่างการกรอกแบบรายงานการตรวจสอบข้อมูลชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

๑.พิจารณาความโดดเด่นของชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี จากสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ประเภทหมวดหมู่ความโดดเด่นของชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี จำนวน ๓ ลำดับ เรียงจากความโดดเด่นของชุมชนนั้นๆ มากที่สุดและลดหลั่นลงมา
๒.ไม่ความโดดเด่นดังกล่าว มากروقในเอกสาร ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ ทะเบียนชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี แบบรายจังหวัด โดยลำดับที่ ๑ กรอกหมายเลขหัวข้อที่มีความโดดเด่นมากที่สุด และลดหลั่นลงมา อีก ๒ ลำดับ

๓.กรอกที่เลขชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี โดยสามารถตรวจสอบข้อมูลจาก รหัส จปฐ ของชุมชนนั้นๆ และเบอร์ติดต่อผู้นำชุมชนที่สามารถนำไปข้อมูลชุมชนได้

๔.กรอกข้อมูลสรุปผลการตรวจสอบ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๕.จัดส่งข้อมูล สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕ - ๕ มายังกรมฯ ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ ทาง E - Mail : otoptour@gmail.com และ ส่งหนังสือสรุปผลการคัดเลือกถึงกรมการพัฒนาชุมชน

หมายเหตุ : ในส่วนของการกรอกรายละเอียดความโดดเด่น ให้ระบุ ชื่อสถานที่ที่มีความโดดเด่น ชื่อเกาะ ชื่อชายหาด ชื่อหมู่บ้าน ให้ละเอียด และขอให้พิจารณาความโดดเด่นในข้อ ๗,๑๐,๑๑,๑๒,๑๓,๑๔ ก่อน

เนื่องจากเป็นประเภทความโดดเด่นที่กำลังได้รับความนิยมในหมู่นักท่องเที่ยว

ตัวอย่างแบบรายงานการตรวจสอบข้อมูลชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

ที่	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่	ชื่อบ้าน	(รหัส จปฐ.+๐๑)	การขับเคลื่อนชุมชน	เป็นชุมชนอิสลามหรือไม่ (/) เป็น (X) ไม่เป็น	ความโดดเด่นของชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี												ผู้ ประสานงาน ชุมชน	เบอร์มือถือ
									ลำดับที่ ๑			ลำดับที่ ๒			ลำดับที่ ๓			ชื่อ	คำอธิบาย	คำอธิบาย		
									ข้อ	โดดเด่นด้าน	คำอธิบาย	ข้อ	โดดเด่นด้าน	คำอธิบาย	ข้อ	โดดเด่นด้าน	คำอธิบาย					
๑	นครปฐม	กำแพงแสน	ทุ่งกระพังโหม	๗	ยางพัฒนา	*****๐๑	/	X	๑๗	การท่องเที่ยวเพื่อสืบรักษากลุ่มชาติพันธุ์	กลุ่มชาติพันธุ์ไททรงดำ (ลาวโซ่ง)	เยี่ยมชมธรรมชาติของบางยาง วิถีชีวิตชาวดอง	๕	การท่องเที่ยววิถีชีวิตในชนบท	เยี่ยมชมธรรมชาติของบางยาง วิถีชีวิตชาวดอง	๒๐	การท่องเที่ยวเมืองอาหาร	อาหารพื้นถิ่นทานยามเย็นที่ต้นกล้วย				
๒	นราธิวาส	ตากใบ	เจ๊ะเห	๑	เกาะยาว	*****๐๑	/		๒๓	การท่องเที่ยวอาสาสมัคร	ชุมชนมุสลิม ๑๐๐ เปอร์เซนต์มีกิจกรรมทางศาสนาที่เข้มแข็ง	๒๐	การท่องเที่ยวเมืองอาหาร	อาหารทะเลตามฤดูกาล รับประทานอาหารวิถีมาลายู	๒๖	แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ	เกาะยาวที่มีหาดทรายทอดยาวถึง ๕ กม. เป็นจุดรับแสงแรกของประเทศไทยได้สุดแดนสยามชายฝั่งตะวันออก					

สรุปผลการตรวจสอบข้อมูลชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

อำเภอ.....

จำนวนชุมชนทั้งหมด ชุมชน

จำนวนชุมชนอิสลาม ชุมชน

ยังจับเคลื่อน.....ชุมชน ไม่จับเคลื่อนแล้ว.....ชุมชน

ที่	ประเภทความโดดเด่น	ความโดดเด่นของชุมชน (/)		
		อันดับ ๑ (ชุมชน)	อันดับ ๒ (ชุมชน)	อันดับ ๓ (ชุมชน)
๑	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ			
๒	การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์			
๓	การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์			
๔	การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ			
๕	การท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ			
๖	การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประเพณี			
๗	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร			
๘	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล			
๙	การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท			
๑๐	การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ			
๑๑	การท่องเที่ยวแบบผจญภัย			
๑๒	การท่องเที่ยวเชิงกีฬา			
๑๓	การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์และฟาร์มสเตย์			
๑๔	การท่องเที่ยวทางดาราศาสตร์			
๑๕	การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ			
๑๖	การท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนา			
๑๗	การท่องเที่ยวเพื่อศึกษากลุ่มชาติพันธุ์			
๑๘	การท่องเที่ยวพำนักระยะยาว			
๑๙	การท่องเที่ยวเพื่อการประชุม			
๒๐	การท่องเที่ยวเชิงอาหาร			
๒๑	การท่องเที่ยวประเภทชายหาด			
๒๒	การท่องเที่ยวประเภทน้ำตก			
๒๓	การท่องเที่ยวประเภทฮาลาล			
๒๔	การท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณ			
๒๕	แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทถ้ำ			
๒๖	แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภท เกาะ			
๒๗	แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง			

ผู้รับรองข้อมูล

(.....)

ตำแหน่ง พัฒนาการอำเภอ.....

เจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานนวัตวิถี (ชื่อ - นามสกุล)..... โทร.